



**UNA MANERA DE SER,
UNA MANERA DE FER.**



**PROJECTE
LINGÜÍSTIC**

**MÉS DE 50 ANYS
FENT ESCOLA**

Escola Betúlia
Conquesta 57-67
08912 Badalona

Escola Betúlia
Progrés 41
08912 Badalona

info@escolabetulia.cat



1. Introducció
 - 1.1 Introducció general
 - 1.2 Presentació del document
2. Context sociolingüístic
 - 2.1 Alumnat
 - 2.2 Entorn
3. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge
 - 3.1 El català, vehicle de comunicació
 - 3.2 El català, eina de convivència
 - 3.3 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana
 - 3.3.1 Programa d'immersió lingüística
 - 3.3.2 Llengua oral
 - 3.3.3 Llengua escrita
 - 3.3.4 Relació llengua oral i llengua escrita
 - 3.3.5 La llengua en les diverses àrees
 - 3.3.6 Continuitat i coherència entre cicles i nivells
 - 3.3.7 Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular
 - a. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials.
 - b. Alumnat sud-americà de parla hispana
 - 3.3.8 Atenció a la diversitat
 - 3.3.9 Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua
 - 3.3.10 Avaluació del coneixement de la llengua
 - 3.3.11 Materials didàctics
 - 3.3.12 TIC
 - 3.4 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe
 - 3.4.1 Usos lingüístics
 - 3.4.2 Diversitat lingüística del centre i de la societat del currículum
 - 3.4.3 Català i llengües d'origen
4. La llengua castellana
 - 4.1 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana
 - 4.1.1 Introducció a la llengua castellana
 - 4.1.2 Llengua oral
 - 4.1.3 Llengua escrita
 - 4.1.4 Activitats d'ús
 - 4.1.5 Castellà a les àrees no lingüístiques
 - 4.1.6 Alumnat nouvingut

5. Altres llengües

5.1 Llengües estrangeres

5.1.1 Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

5.1.1.1 Desplegament del currículum

5.1.1.2 Metodologia

5.1.1.3 Materials didàctics pers a l'aprenentatge de la llengua estrangera

5.1.1.4 Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua

5.1.1.5 L'ús de la llengua estrangera a l'aula

5.1.2 Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

5.1.2.1 Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

5.1.2.2 Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

5.2 Altres llengües oficials

5.2.1 Occità, llengua oficial de Catalunya

5.2.2 Llengües oficials a l'Estat

5.3 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

6. Organització i gestió

6.1 Organització dels usos lingüístics

6.1.1 Llengua del centre

6.1.2 Documents de centre

6.1.3 Ús no sexista del llenguatge

6.1.4 Comunicació externa

6.1.5 Llengua de relació amb les famílies

6.1.6 Educació no formal

6.1.6.1 Serveis d'educació no formal

6.1.7 Activitats extraescolars

6.1.8 Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

6.1.9 Llengua i entorn

6.2 Plurilingüisme al centre educatiu

6.2.1 Actituds lingüístiques

6.2.2 Mediació lingüística (traducció i facilitació)

6.3 Alumnat nouvingut

6.4 Organització dels recursos humans

6.4.1 El pla de formació de centre en termes lingüístics

6.5 Organització de la programació curricular

6.5.1 Coordinació cicles i nivells

6.5.2 Estructures lingüístiques comunes

6.6 Biblioteca escolar

6.6.1 Accés i ús de la informació

6.6.2 Pla de lectura de centre

6.7 Projecte del centre

6.7.1 Pàgina web del centre

6.7.2 Revista

6.7.3 Exposicions

6.8 Xarxes de comunitats virtuals

6.9 Intercanvis i mobilitat

1. Introducció

1.1. Introducció general

En aquest pla lingüístic es definiran les directrius de l'Escola Betúlia en matèria de llengües, de manera longitudinal, des d'EI-3 fins a 4t d'ESO.

Aquest pla lingüístic és el fruit d'un treball i d'una línia pedagògica consensuada, tant pel que fa al claustre de mestres i professors com per la direcció, i en general, els pares i mares de la nostra escola. Volem que sigui una eina que ens ajudi a la millora i desenvolupament dels coneixements, habilitats i valors i de la competència comunicativa en general que adquireixen els i les alumnes de la nostra escola.

Les llengües sempre han estat un eix fonamental per a nosaltres, i ja des dels inicis de l'escola, aquesta s'ha caracteritzat per l'ús del català, en una època franquista en què això era poc corrent. Igualment, de sempre que hem volgut donar molta importància a les llengües estrangeres i afavorir l'ús correcte de les llengües estatals.

Entenem que la llengua és l'estructura vehicular que ens ha de permetre la comunicació i la comprensió de tota la resta de coneixements a adquirir i que, per tant, s'ha de treballar transversalment des de totes les àrees del currículum i no pas només en l'àrea de llengua. Així, s'ha seleccionat acuradament el professorat segons el seu tarannà i habilitats lingüístiques (entre altres, és clar) i s'ha fomentat que milloressin els seus coneixements en matèria de llengües sempre que ha estat possible (fa anys normalització lingüística en català, després segones llengües estrangeres, cursos d'ensenyament de competències lingüístiques,...). Actualment, es prioritza el coneixement de l'anglès a l'hora de contractar nou personal per al centre. Fins i tot l'Escola havia ofertat cursos d'anglès per a tot el professorat, agrupats en nivell inicial i avançat. L'escola va formar part del GEP, un Grup Experimental per al Plurilingüisme.

Per tot això, i per tal que els alumnes desenvolupin al màxim la seva competència lingüística, a diferents nivells, depenent de l'edat, el grau de maduració i les circumstàncies socioculturals en cada cas, presentarem en les pàgines que segueixen el pla lingüístic actual de l'Escola Betúlia, tenint en compte que no és un document tancat ni definitiu, sinó un document de treball, variable, que es va modificant segons les diferents necessitats, projectes i realitats que l'equip docent percep en l'alumnat, així com segons l'avaluació que es fan de les accions empreses. No cal dir-ho, també, que per a l'elaboració del pla lingüístic tenim en compte els currículums vigents i les directrius donades per la legislació del moment.

En resum, i com ja s'explicarà a les pàgines que venen a continuació, l'Escola Betúlia està ubicada en el centre de Badalona i té una majoria molt gran d'alumnat catalanoparlant, per la qual cosa el nostre objectiu no és només fomentar l'ús d'aquesta llengua, que ja és quasi universal en tots els àmbits de l'escola (classes, patis, documents, reunions, ...) sinó també fer-ne un ús correcte, acurat i comunicativament adequat al context sociolingüístic en què es trobin.

També s'intenta que l'alumnat adquireixi un bon domini de la llengua castellana i que adquireixi unes bones competències comunicatives en dues llengües estrangeres, l'anglès i el francès i uns coneixements bàsics de xinès. L'anglès s'introdueix ja des d'El-3, i s'intenten emprar diferents recursos, desdoblaments, materials,... pel correcte aprenentatge significatiu d'aquesta llengua ja des de ben petits; el francès s'introdueix a 5è de primària i es fa fins a l'ESO com a activitat complementària (però generalment cursada per la totalitat de l'alumnat) i això fa que els nois i noies acabin l'escolaritat obligatòria amb uns coneixements mitjans o alts i unes competències comunicatives prou desenvolupades de les dues llengües estrangeres. Pel que fa al xinès s'imparteix a partir de 3r d'EP fins a 2n d' ESO.

Pel que fa a l'alumnat nouvingut, l'objectiu comunicatiu és en primer lloc que els alumnes tinguin una immersió lingüística en català, i depenent del país d'origen, també que aprenguin el castellà.

1.2. Presentació del document

La llengua catalana és la llengua vehicular i d'aprenentatge de la comunitat educativa i també de l'entorn. S'imparteix a la nostra escola d'ençà que va ser fundada l'any 1964, encara que fins el 1976 no va ser autoritzada oficialment pel "Ministerio de Educación y Ciencia". El català, doncs, és la llengua ambiental de l'escola. No solament s'utilitza a l'aula sinó que també és la llengua del pati, de les converses informals en qualsevol espai de l'escola, etc. També és important remarcar que gairebé tot l'alumnat que té una llengua materna diferent del català, adopta aquesta llengua en tots els usos (dins i fora de l'aula). Tot i així, en els últims anys es percep una tendència a usar més el castellà a hores de pati, converses informals i en l'ús de les xarxes socials entre ells. Intentem promoure l'ús del català i la seva correcció.

2. Context sociolingüístic

2.1. Alumnat

Tot el nostre alumnat parla català, ja que si un alumne, quan comença Educació Infantil i no el domina, al trobar-se amb tots els companys que parlen català, de seguida ja el parla. Hi ha poques famílies que no tinguin el català o castellà com a primera llengua.

2.2. Entorn

L'escola està situada al nucli antic de la ciutat, al barri del Progrés, anomenat així perquè antigament era on hi havia la majoria de les indústries de la ciutat. Molta part de població és catalanoparlant però cada cop tenim més matriculacions de famílies que vénen d'altres barris o ciutats. La immigració més important de la zona és xinesa sud-americana i magrebí.

3. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

3.1. El català, vehicle de comunicació

La llengua catalana és la llengua vehicular i d'aprenentatge de la comunitat educativa i també familiar i de l'entorn. La llengua catalana s'imparteix a la nostra escola d'ençà que va ser fundada l'any 1964, encara que fins el 1976 no va ser autoritzada pel "Ministerio de Educación y Ciencia". A la dècada del 90 vam elaborar el primer Pla Lingüístic de l'escola, que vam anar refent segons les circumstàncies. L'última reelaboració va ser el 2007 per adaptar-se a la nova realitat lingüística. Creiem que és molt important la planificació metòdica de l'ensenyament de les llengües en una societat tan plurilingüe, sense oblidar el caràcter cohesionador que ha de tenir la llengua pròpia de Catalunya. L'objectiu és i ha estat assumir el caràcter aglutinador del català

junt amb la consciència de la diversitat lingüística que ens aporta la creixent heterogeneïtat cultural del nostre entorn.

3.2. El català, eina de convivència

L'escola, per ara, no té aquest problema perquè com que tothom parla català, els que hi entren de nou també s'esforcen per parlar-lo. Centrem els nostres esforços en tres aspectes: corregir els barbarismes i els castellanismes; que quan parlem amb algú de parla castellana, però que sabem que l'entén, mantenir-nos parlant català; i esforçar-nos en el manteniment d'aquesta llengua en usos informals. Aquest aspecte cal estudiar-lo a fons perquè la majoria de l'alumnat, seguint la inèrcia de la majoria de catalanoparlants, canvia de llengua davant d'un interlocutor castellanoparlant, encara que aquest entengui la llengua pròpia de Catalunya. Pel que fa a l'ús del castellà a l'aula, costa fer parlar castellà a l'alumnat i quan han de parlar-lo, se'ls ha de corregir molt perquè tenen el vocabulari pobre i sovint fan servir construccions catalanes. En relació amb la lectura, és important remarcar que el consum de lectura lliure, és a dir, el préstec de llibres de la biblioteca és, en gairebé un 75%, de llibres en català.

3.3. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

3.3.1. Programa d'immersió lingüística

Com ja hem dit, el nostre entorn és majoritàriament català. Des que van començar a escolaritzar-se els fills i les filles dels nouvinguts, a la nostra escola aquest perfil d'alumnat no ha arribat mai al 4%. Pel que fa a l'arribada dels nouvinguts, si al començar el curs, n'arriben tres o quatre i tenim la sort que ens queden repartits entre diverses classes, la immersió es fa automàticament. Malgrat això, tenim una sèrie de treballs preparats per a ells, per ajudar-los que vagin aprenent la nostra llengua. Potser és més fàcil que comencin a parlar català quan la seva llengua materna és molt diferent de la nostra perquè si no,

com que es defensen en castellà, com en el cas dels llatinoamericans, ja hi posen menys interès. Per això, també és molt important la tasca que ha de fer el professorat i l'alumnat catalanoparlant de no canviar d'idioma davant dels nouvinguts.

3.3.2. Llengua oral

L'escola treballa la llengua oral a tots els nivells i a totes les àrees, ja sigui amb petites o grans dramatitzacions, en exposicions, diàlegs, debats, etc. Procurem que els alumnes aprenguin a parlar, escoltar, exposar i dialogar, que arribin a ser competents en l'expressió i comprensió de missatges orals. S'aconsegueix de manera progressiva en totes les llengües que s'estan aprenent. Per afavorir l'expressió oral es desdoblen alguns grups a les hores de llengua. El domini de la llengua oral és prioritari en l'aprenentatge de qualsevol llengua i és el suport necessari per aprendre fàcilment la lectura i la comprensió i expressió escrites. Fomentem les exposicions orals i utilitzem tècniques de teatralització a tots els nivells.

3.3.3. Llengua escrita

Hem d'aconseguir que els nostres alumnes siguin competents en lectura i escriptura, per això primer potenciem la llengua oral. La lectura comença a Educació Infantil i es respecta en tot moment el ritme de maduració i de progrés de cada alumne. Es treballa cada curs i en totes les matèries, no solament a les hores de llengua. Tenint en compte que tant la lectura com l'escriptura són pilars fonamentals de totes les altres matèries, tenim molt d'interès a treballar aquestes habilitats. La comprensió lectora i la capacitat de transmetre idees es treballa dia a dia. Pel que fa a altres recursos, potenciem la biblioteca escolar a EP i la participació en diversos concursos literaris a ESO. Així mateix, EI i EP té un projecte transversal de gaudi per la lectura anomenat M'agrada llegir, que es desenvolupa com a assignatura complementària.

Pel que fa a altres recursos, potenciem la biblioteca escolar i l'interès per a la revista escolar Xiu-Xiu que l'escola edita una vegada per curs. Es realitza el programa Xim i Xesca de foment de la lectura a 3r i 4t de primària.

3.3.4. Relació llengua oral i llengua escrita

El nostre objectiu primordial és fer que els nostres alumnes coneguin i utilitzin de manera apropiada tant el català com el castellà, com les llengües estrangeres en els cursos que s'escaigui. A Educació Infantil i en el primer curs del primer cicle d'Educació Primària fem l'aprenentatge de la lectura i escriptura en català; la llengua castellana s'introdueix també al primer cicle de Primària primer de manera oral i després es va introduint paulatinament l'escriptura. A ESO tenim cura de les competències lingüístiques en totes les matèries, de tal manera que procurem fer alumnes capaços de comprendre i expressar el que han après. En totes les matèries treballem la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita i la competència digital.

3.3.5. La llengua en les diverses àrees

El fet que la llengua i la comunicació siguin la base de tots els processos d'aprenentatge i la base de tota relació social, fa que es tingui cura de l'aprenentatge en totes les àrees, de manera transversal i que es treballin la comprensió i l'expressió oral i la comprensió i l'expressió escrites, en totes les hores de classe, per tal que els alumnes acabin amb una bona competència comunicativa. Inculquem una forta fidelitat a la nostra llengua, base de la nostra cultura, i un gran respecte per les altres llengües. Utilitzem les TIC, que és una nova dimensió per tractar la informació, per adaptar el català als nous temps i donar-li prestigi i modernitat. També transmetem, a part del prestigi, el valor pragmàtic i necessari de la llengua pròpia de Catalunya i la seva funció com a element cohesionador de tot l'alumnat.

Amb la introducció del tractament integrat de llengües (TIL), intentem cada cop més que l'aprenentatge de la llengua sigui cada cop més transversal i integrat en les diferents àrees.

3.3.6. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Els departaments de Llengua, tant catalana, com castellana, anglesa i francesa, es reuneixen i seqüencien els aprenentatges de les llengües per evitar repeticions innecessàries i també evitar que quedin llacunes. El professorat ha elaborat les programacions, des d'Educació Infantil fins a ESO, perquè hi hagi una bona coordinació i coherència entre els continguts. En ser una escola d'una línia, no disposem d'un protocol. Quan un alumne promociona, passem l'expedient acadèmic a l'altre/a professor/a i comentem verbalment les característiques i capacitats de l'alumne. Les reunions entre els mestres dels diferents cicles es fan de manera sistemàtica.

3.3.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Tenim un pla d'acollida per a l'alumnat nouvingut i la seva família. Sovint és més difícil la integració de la família que la de l'alumnat. Quan els alumnes nouvinguts comencen a educació infantil, la integració acostuma a ser molt senzilla, però en algun cas que han entrat alumnes nouvinguts d'ESO, a part del tutor de classe de l'alumne hi ha un altre tutor que va seguint l'evolució de l'alumne nouvingut. Els mestres que disposem d'alguna hora lliure agafem l'alumne nouvingut i reforcem el seu aprenentatge de la llengua amb atenció individualitzada. En totes aquestes tasques sempre comptem amb la col·laboració dels altres alumnes de la classe.

a) Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

Quan un nen que no coneix cap de les dues llengües oficials

arriba a la nostra escola, com que no hi ha aula d'acollida, el professor tutor se'n fa el càrrec i amb l'ajuda del professor de reforç si és a Educació Infantil o bé a Primària amb algun professor que tingui algunes hores per dedicar a tasques del Centre se li fa atenció individualitzada i si és a ESO se li anomena un tutor per ell que li va fent el seguiment. Tenim la sort que, normalment, els companys de classe col·laboren en la seva integració.

b) Alumnat sud-americà de parla hispana

En no tenir aula d'acollida, se'n fa càrrec el seu tutor. Aquests casos són més fàcils per entendre'ns amb l'alumne, però hi ha el risc que com que ja se l'entén no s'esforci tant a parlar en català. Tot el professorat li parlem en català a poc a poc i ajudant-nos dels gestos i demanem als companys de classe que facin el mateix. Si l'alumne és de Parvulari o de primer de Primària de seguida comença a parlar-lo, de més grans costa més. Per aprendre a escriure en català, agafem material dedicat a cursos més baixos, aquest els ofereix menys dificultats.

3.3.8. Atenció a la diversitat

De sempre, hem respectat la maduració i el ritme d'aprenentatge individual. Quan sospitem que un alumne presenta algun problema demanem ajut al psicòleg de l'escola, a vegades és al revés, és el psicòleg qui detecta el problema. Aleshores un cop estudiat el cas, ens dóna unes pautes a seguir i si malgrat això no millora, se'l deriva. Quan el cas ja és més greu, l'escola demana l'assessorament de l'EAP qui estudia el cas i ens aconsella i fa el seguiment. En algun cas l'EAP ha considerat necessari el tenir una vetlladora per algun alumne que necessiti una atenció molt individualitzada. Si un alumne presenta problemes en el seu aprenentatge es procuren adaptar les programacions al seu nivell i a la seva capacitat i oferir desdoblaments o professorat de suport.

3.3.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

Des de petits se'ls ensenya a estimar la seva llengua i a parlar-la amb cura i respecte. Se'ls fomenta el gust per la lectura i se'ls expliquen contes, rondalles, llegendes... El teatre i les exposicions orals es treballen tant en l'horari lectiu com en hores complementàries i extraescolars. Es pren part en concursos de narracions i de poemes, s'organitzen obres de teatre i es participa, quan s'escau, en concursos lingüístics, literaris.... Periòdicament es convida a l'escola algun autor d'obres infantils i juvenils perquè els engresqui a escriure i llegir; totes aquestes activitats relacionades amb el seu currículum fan que millori el seu aprenentatge de llengua.

3.3.10. Avaluació del coneixement de la llengua

L'avaluació de la llengua és competencial i transversal. Es busquen propostes de millora cada curs i s'analitzen els casos dels alumnes amb més dificultats.

3.3.11. Materials didàctics

Els alumnes d'Educació Infantil compren el llibre de lectura, tots els altres materials són elaborats per l'equip de mestres. Els llibres de text de totes les matèries, menys castellà, anglès, francès i xinès, són en català i els escollim per departaments, buscant els que creiem més adequats pel nostre alumnat i els nostres objectius. No canviem els llibres de text fins que han passat els quatre cursos que mana la normativa, a no ser que l'editorial els deixi de fer. A més dels llibres de text, fem servir materials que elaborem els mestres i recursos diversos. A ESO, s'utilitzen llibres digitals per a llengua catalana i en tots els casos es complementa amb materials elaborats pel professorat i l'ús dels ordinadors portàtils a l'aula.

3.3.12. TIC

A primària disposem d'aula d'informàtica, de portàtils de tauletes i d'ordinadors de consulta a totes les aules. També hi ha instal·lacions d'Internet a totes les aules i canons de projecció i portàtils. Tot el professorat va fent cursos sovint per formar-se en noves tecnologies. A més, a partir del curs 2019-20, els i les alumnes d'ESO disposen del seu propi ordinador, fet que permet una millor digitalització de l'ensenyament de les llengües.

3.4. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

3.4.1. Usos lingüístics

El currículum de les matèries procura afavorir el desenvolupament de l'aprenentatge de les diferents llengües i el respecte a les diverses cultures. En l'elaboració del projecte de centre, així com en el del pla lingüístic hi col·labora tot el professorat, perquè la comunicació és comuna a totes les àrees. Se'ls demanarà que s'expressin correctament en la presentació de tots els treballs i es deixarà la competència literària per l'àrea de llengua. El suport de tots els continguts i especialment el de les llengües ve complementat amb materials audiovisuals.

3.4.2. Usos lingüístics

Quan en una classe hi ha algun alumne que té alguna altra llengua materna, ho aprofitem perquè ens expliqui coses del seu país d'origen i de la seva cultura i ens ensenyi coses de la seva llengua i així a part de pujar-li l'autoestima ens enriqueix mútuament. A part d'ampliar el nostre coneixement d'altres països, ensenyem els nostres alumnes a respectar les altres cultures. Totes aquestes activitats estan consensuades per tot l'equip de professors.

3.4.3. Català i llengües d'origen

A l'escola es té en compte la llengua materna de cada alumne, ja que utilitzant com a base de coneixement aquesta llengua és més fàcil adquirir-ne una altra. Això és molt més fàcil amb els parlants de llengües romàniques, però és molt difícil saber-ho relacionar amb llengües com el xinès o àrabs, perquè nosaltres desconeixem el funcionament d'aquestes llengües.

4. La llengua castellana

4.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

4.1.1. Introducció a la llengua castellana

1r de Primària s'introdueix el castellà al currículum. Primer de manera oral i després escrita. El nostre objectiu és que els nostres alumnes, al final, siguin competents per comprendre i explicar-se per escrit i oralment, sàpiguen resumir, sintetitzar i dir el que s'ha assolit en altres matèries, en aquesta llengua. El departament de castellà es posa d'acord amb el de català per programar els continguts i evitar les repeticions en l'aprenentatge. Hem d'insistir molt en la importància d'aprendre la llengua castellana i la literatura perquè en acabar l'ESO desitgem que tinguin el mateix nivell de competència en les dues llengües.

4.1.2. Llengua oral

Des d'Educació Infantil es treballa la llengua oral, se'ls ensenya a escoltar els altres quan parlen i a respectar el torn de paraula. Més endavant, s'expliquen contes, es fan dramatitzacions, petites explicacions sobre temes preparats, s'expliquen vivències, etc.. A ESO es treballen textos informatius, argumentatius, poètics, etc, en diversos registres. Per fomentar la llengua oral fem debats, taules rodones, exposicions, dramatitzacions...

4.1.3. Llengua escrita

Es treballa conjuntament amb els professors de català per potenciar la competència escrita en totes les seves dimensions, llegint, escrivint, utilitzant aquesta llengua com a mitjà de comunicació i creació i buscant interaccions que n'afavoreixin l'aprenentatge, com per exemple, la recerca d'informació tant a llibres de consulta, a Internet, premsa, ràdio, etc Busquem llibres de lectura amens i que els siguin atractius, moltes vegades escollits per ells mateixos perquè algun company els l'ha recomanat.

4.1.4. Activitats d'ús

Igual que busquem activitats que els estimulin les ganes d'escriure i d'expressar-se correctament en llengua catalana, fem el mateix amb la llengua castellana. Posem escrits a la revista escolar, prenem part a concursos, fem dramatitzacions, debats, exposicions, taules rodones. Totes aquestes activitats formen part del currículum i estan consensuades amb tot el claustre de professors.

4.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques

Al nostre centre només es fan en castellà les hores de classe d'aquesta assignatura, les hores d'estructures lingüístiques comunes i a teatre quan s'està assajant alguna obra en castellà. Les altres matèries les fem en català, menys les llengües estrangeres.

4.1.6. Alumnat nouvingut

Tota l'acollida dels nouvinguts es fa en català i s'intenta que adquireixin una base en aquesta llengua, abans de passar a la llengua castellana; malgrat tot ells demanen castellà perquè els

sembla que els serà de més profit per la seva futura feina i per entendre's amb la gent del seu barri. L'escola, però, té el protocol d'acollida en català.

5. Altres llengües

5.1. Llengües estrangeres

5.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

A l'Escola es comença l'aprenentatge de l'anglès el primer curs d'Educació Infantil i es va pujant gradualment. Comencem oralment amb jocs, cançons, petites dramatitzacions... Després incloem a poc a poc la llengua escrita. Al cicle superior de Primària i a ESO ens basem en els aprenentatges ja assolits en la llengua materna per així evitar repeticions.

A més, la llengua anglesa està present de manera transversal en diferents activitats de l'Escola. Com a segona llengua estrangera els alumnes estudien francès, a partir del cicle superior de Primària i al llarg de l'ESO, dues hores setmanals i 3 hores a 4t d'ESO. A més, el xinès s'introdueix a 2n de primària fins a 2n d'ESO.

5.1.1.1. Desplegament del currículum

Es treballen les quatre destreses: comprensió i expressió oral i escrita, la pronunciació, de manera progressiva. A El i a 1r cicle d'EP, la llengua anglesa es treballa molt oralment. A partir de cicle mitjà d'EP es comença a treballar la llengua escrita, seguint l'enfocament comunicatiu d'aprenentatge. S'intenta que totes les activitats siguin significatives per a l'alumnat, responent a contextos i situacions de la vida quotidiana. En els treballs per parella i en grup, s'intenta que l'alumnat amb més dificultats es pugui beneficiar dels coneixements dels que tenen més facilitat per l'anglès. Totes les classes d'anglès de primària i ESO estan desdoblades i a ESO un dels dos professors d'anglès és nadiu.

També s'han augmentat les hores d'anglès a ESO ja que una optativa de centre a tots els cursos és de llengua anglesa oral.

5.1.1.2. Metodologia

La metodologia és basada en un enfocament comunicatiu en la llengua i es creen ambientacions, temes que motivin. i en la llengua anglesa es treballa primer la llengua

oral i s'incorpora més tard l'escriptura. S'intenta buscar materials motivadors, es desdoblen les classes per poder tenir una atenció més personalitzada.

Pel que fa al xinès, també és sobretot oral tot i que s'introdueixen alguns caràcters xinesos bàsics i el francès, que es comença més tardà, combina llenguatge oral i escrit.

5.1.1.3. Materials didàctics pers a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Els materials són diversos i els professors busquen diferents recursos per a l'aprenentatge. D'una banda, hi ha els llibres de text i els quaderns d'exercicis, però també s'usen molts altres recursos com pàgines web, programes educatius, pel·lícules, blogs, A més, els professors elaboren materials didàctics relacionats amb el currículum d'altres assignatures. També s'usen els materials didàctics per preparar les proves de titulació oficial en els tres idiomes que s'ensenyen a l'escola.

5.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua

Avui en dia, no s'entén l'aprenentatge de llengües sense usar recursos tecnològics. Així, Així, les classes d'idiomes s'obren a un munt de possibilitats amb les activitats que hi ha hi ha a la xarxa o que els propis professors creen.

A educació infantil s'usen tauletes i ordinadors d'aula, a primària hi ha pissarres digitals a totes les aules i a ESO ordinadors amb projectors. A més, tant a primària com a secundària també hi ha aules d'informàtica i ordinadors portàtils que es poden usar quan interessa que tots els alumnes treballin alhora. A ESO l'anglès es treballa amb el suport de llicència digital.

5.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

S'intenta usar al màxim la llengua estrangera a l'aula, en el cas de l'anglès cada cop més, excepte per explicar alguns temes molt puntuals de gramàtica. En el cas del francès també s'usa pràcticament sempre aquesta llengua a l'aula. Pel que fa al xinès, es combina amb altres llengües que els alumnes puguin entendre.

5.1.2. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

5.1.2.1. Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

A l'escola es comença l'aprenentatge de l'anglès a Educació Infantil i del francès al Cicle Superior de Primària i continuem al llarg de l'ESO. Els professors es reuneixen cada curs per programar els aprenentatges i evitar les repeticions d'explicacions de continguts en les matèries que tenen estructures comunes. Aprenen els fonaments de la cultura romana i la mitologia grecollatina.

5.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

A l'Escola des del curs 2013-14 formem part del projecte GEP i s'ha fet una planificació i formació per integrar continguts en llengua estrangera. Com a planificació estratègica de centre, s'ha optat per potenciar l'anglès a tots els cursos des d'educació infantil fins

a 4t d'ESO. S'han fet canvis en la distribució horària per promoure el màxim d'hores d'exposició a l'anglès i desdoblant el màxim d'hores possibles de classe.

ACCIONS TRANSVERSALS:

- “English day” a ESO
- Assistir a obra de teatre en anglès
- Excursió a la depuradora acompanyats per dos professors d'anglès, fent treball previ, posterior en anglès i usant-lo com a llengua vehicular durant la visita.
- Part del crèdit de síntesi en anglès.
- Vídeos i pel·lícules en versió original subtitulada en totes les assignatures.
- Colònies a ESO en anglès.
- A E.P. es fa una complementària anomenada “English in Use” que té com a objectiu potenciar l'expressió oral en anglès.

5.2. Altres llengües oficials

5.2.1. Occità, llengua oficial de Catalunya

A l'escola només treballem una mica la cultura occitana quan estudiem els trobadors, llavors donem als alumnes poemes escrits en occità i traduïts al català i observem les semblances d'ambdues llengües.

5.2.2. Llengües oficials a l'Estat

A l'Escola no oferim com a optativa cap altra llengua oficial de l'estat a part de català i castellà.

5.3. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

L'escola aprofita en diverses ocasions, quan el que s'estudia o el que es parla ho propicia, per a què els alumnes d'altres cultures ens expliquin coses del seus països i de les seves llengües d'origen, però no té pensat fer cap activitat extraescolar per aprendre aquestes llengües, tenint en compte que a la nostra escola hi ha molt pocs alumnes immigrants.

6. Organització i gestió

6.1. Organització dels usos lingüístics

6.1.1. Llengua del centre

El centre educatiu sempre utilitza el català en els rètols, els cartells i la decoració general del centre, tant els que estan a fora de l'escola (rètols informatius del dia a dia de la vida escolar, de les activitats organitzades per l'AMPA, comunicacions, etc.) com els de l'interior d'aquesta, ja sigui al vestíbul, als passadissos o a les aules. També s'usa sempre el català en la revista, la pàgina web i la plataforma de gestió del centre.

6.1.2. Documents de centre

El centre revisa i actualitza els documents de centre, amb especial atenció als continguts referits a la llengua catalana. Aquesta és l'eix vertebrador del projecte educatiu, que té en compte l'entorn social, cultural i sociolingüístic de l'alumnat i que vol un tractament transversal en les àrees d'educació en valors, el respecte al principi de no discriminació i d'inclusió educativa, l'establiment de criteris per l'atenció a la diversitat, l'acció tutorial, el pla de convivència, el projecte lingüístic, etc.

6.1.3. Ús no sexista del llenguatge

En general, en el centre es treballa tenint en compte criteris per a una educació no sexista ni androcèntrica, i s'intenten donar a l'alumnat eines per anar superant els estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant de continguts de risc que poden denigrar les persones per motius de sexe i que poden propiciar situacions de segregació o desigualtat.

6.1.4. Comunicació externa

El centre fa tota la documentació en català. Quan s'ha de tractar amb persones que parlen llengües de nova immigració es sol·licita un servei de traducció per tal de facilitar, al principi, una bona comunicació amb les famílies.

6.1.5. Llengua de relació amb les famílies

El centre utilitza la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les activitats internes i externes de la comunitat educativa: les activitats orals i escrites, exposicions del professorat, material didàctic, llibres de text, activitats d'aprenentatge i avaluació... Així mateix, les reunions, els informes i les comunicacions són en llengua catalana.

6.1.6. Educació no formal

6.1.6.1. Serveis d'educació no formal

Al centre hi ha mecanismes concrets per tal que en els serveis d'educació no formal, com per exemple el menjador escolar, els adults responsables s'adrecin sempre en català a l'alumnat.

6.1.7. Activitats extraescolars

El centre estableix una coordinació amb les persones que porten a terme les activitats extraescolars de tal manera que s'adrecin a l'alumnat sempre en català, i també vetlla perquè aquesta comunicació sigui així entre l'alumnat.

6.1.8. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

El nostre centre educatiu vetlla perquè quan es contracten activitats extraescolars com cases de colònies, excursions, etc les empreses usin el català en el tracte amb l'alumnat, per exemple als monitors o monitores de les cases de colònies els demanem que parlin en català.

6.1.9. Llengua i entorn

El centre participa en el pla educatiu d'entorn de Badalona, en allò que està més al nostre abast com ara pot ser el Consell de participació dels infants a l'ajuntament de la ciutat o els Contes per la pau que escriuen en xarxa els nens i nenes de 5è amb altres escoles i que promou el CRP, per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats per tal de garantir la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana o la interculturalitat.

6.2. Plurilingüisme al centre educatiu

6.2.1. Actituds lingüístiques

El centre disposa de programes sobre interculturalitat i resolució de conflictes que es treballen a la tutoria, amb les famílies i amb l'ajut del psicòleg, i que el professorat té en compte les seves activitats docents. Valorem la importància d'educar els nens i

nenes perquè desenvolupin aquelles competències comunicatives que els ajudaran a reeixir en el seu entorn i construir els fonaments de la ciutadania. Per formar parlants plurilingües volem assolir la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà, a més del màxim coneixement de l'anglès, del francès i també del xinès.

6.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Les pautes del centre respecte a l'ús lingüístic són favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa. S'introdueixen mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut, i s'atén oralment en castellà a aquelles persones que ho demanen.

6.3. Alumnat nouvingut

En la relació amb l'alumnat nouvingut tot el centre utilitza el català. S'intenta fer-ne possible una ràpida integració, que sempre depèn de l'edat de l'alumne i el temps de residència a Catalunya.

6.4. Organització dels recursos humans

6.4.1. El pla de formació de centre en termes lingüístics

El claustre de professors i la direcció de l'Escola va determinant les necessitats de formació del centre, i també així en matèria lingüística, proposant cursos de didàctica de la llengua, estratègies de foment de la lectura quan s'escau. A més, des del curs 2012-13, conscients de la importància de l'anglès i que cal que el professorat millori el seu nivell de coneixements de la llengua anglesa, l'Escola propicia classes d'anglès als professors, organitzades en tres nivells: bàsic, intermig i avançat.

6.5. Organització de la programació curricular

6.5.1. Coordinació cicles i nivells

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, hi ha una coordinació entre tot el professorat del centre, tant a nivell de cicles com entre les diverses etapes.

6.5.2. Estructures lingüístiques comunes

Respecte al tractament de les estructures lingüístiques comunes , estem d'acord que és important un treball sistemàtic ben fet, que cal evitar la repetició de continguts o l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts. Es fa la tria de material curricular per a l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana com a primera llengua d'aprenentatge.

6.6. Biblioteca escolar

El centre té una biblioteca que en aquests moments està repartida entre els dos edificis (Ed. infantil i primària per una banda i ESO per l'altra). amb un fons bibliogràfic que inclou llibres i revistes de temàtica didàctica per a ús del professorat i llibres de literatura infantil i juvenil en català, castellà i anglès que inclouen tots els nivells de l'escola, i que estan ubicats també a les classes, ja que impulsem la biblioteca-préstec setmanal durant tot el curs escolar. En els últims anys s'ha participat en el grup de treball de biblioteques escolars de Badalona, per tal d'organitzar més bé i millorar la biblioteca de centre.

6.6.1. Accés i ús de la informació

Intentem que el tractament de la informació i la competència digital desenvolupi metodologies de treball que afavoreixin que els nois i noies puguin esdevenir persones autònomes, responsables, crítiques i reflexives en la selecció, tractament i utilització de la informació i les seves fonts, en diferents suports i tecnologies, potenciant les actituds crítiques i respectant les normes de conducta acordades socialment per regular l'ús de la informació.

6.6.2. Pla de lectura de centre

L'Escola Betúlia dóna molta importància a la lectura i es fan diverses accions per promoure el gust per la lectura a tots els nivells. A E.I. i E.P. es dedica una hora setmanal, simultània a tota l'Escola, a "M'agrada llegir", i també s'han fet algunes hores de lectura lliure simultània a tota l'Escola. Un altre recurs de lectura simultània a tota E.P. és l'activitat anomenada "Lectura silenciosa": cada dia, tots els alumnes, quan entren a escola, dediquen 10 minuts de lectura silenciosa del seu llibre, còmic o revista preferida en aquell moment.

Hi ha biblioteques d'aula a primària i biblioteques de centre a E.P i a ESO. També s'intenta que vinguin escriptors a fer xerrades i fer activitats per promoure el gust per la lectura per Sant Jordi.

6.7. Projecte del centre

6.7.1. Pàgina web del centre

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi troba la informació de l'alumnat i les seves famílies, la informació general de les característiques del

centre, sortides i colònies, etc. S'han establert els mecanismes per anar-la actualitzant. Hi ha un criteri d'ús de la llengua catalana, que és la vehicular del centre, tot i que també es fan alguns articles puntuals en anglès i francès.

La pàgina web de l'AMPA és íntegrament en català i la plataforma Alexia de comunicació amb les famílies, també.

6.7.2. Revista

El centre edita una revista anual des de fa molts anys anomenada Xiu-xiu que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per difondre les activitats i els treballs periodístics de l'alumnat, i són un clar referent de la vida de l'escola, ja que hi participen des dels nens i nenes d'El-3 fins als de 4t d'ESO amb escrits, dibuixos, fotografies, etc. Està escrita en català, excepte algun text en castellà, anglès, francès o xinès.

6.7.3. Exposicions

Esporàdicament s'organitzen exposicions al centre, de vegades en col·laboració amb organismes com ara Intermón, Creu Roja o altres i que permeten la participació de tota la comunitat educativa. En alguna ocasió també s'han portat exposicions als mercats de Badalona o a la planta baixa del mateix Ajuntament de Badalona, per exemple en el cas del projecte de reciclatge de l'oli.

6.8. Xarxes de comunitats virtuals

Creiem molt interessant el treball en xarxa amb altres centres, i esporàdicament participem en algun d'aquests projectes. La llengua acostuma a ser català o anglès.

6.9. Intercanvis i mobilitat

Alguns nens i nenes de primària acostumen a assistir a les colònies en anglès que organitza la Generalitat de Catalunya a cases de colònies del principat. A títol individual i aconsellats per l'escola, alguns nois i noies d'ESO fan intercanvis a l'estiu amb alumnes d'altres països, o fan estances a l'estranger per tal de millorar la seva competència lingüística. Així mateix l'escola organitza cada any una estada d'una setmana a París per a tot l'alumnat de 2n d'ESO, que facilita un crèdit de síntesi dinamitzador i motivador de l'aprenentatge d'una llengua estrangera.



**Progrés 41,
Badalona 08912
933 996 807**

**Conquista 57-67,
Badalona 08912
933 998 507**

info@escolabetulia.cat

